

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24

INTERNET <http://www.cbos.pl>

OŚRODEK INFORMACJI

693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

00 - 503 W A R S Z A W A

E-mail: sekretariat@cbos.pl

TELEFAX 629 - 40 - 89

BS/125/2004

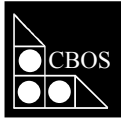
OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIU BEZROBOCIEM W POLSCE, CZECHACH I NA WĘGRZECH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIU BEZROBOCIEM W POLSCE, CZECHACH I NA WĘGRZECH

- Wśród Polaków nadal powszechne jest przekonanie, że sytuacja na krajowym rynku pracy jest zła (88%), tylko nieliczni (2%) oceniają ją pozytywnie.
- W lipcu odnotowaliśmy wzrost pesymizmu w przewidywaniach dotyczących rozwoju sytuacji na krajowym rynku pracy w ciągu najbliższego roku. W stosunku do czerwca zmalała (o 7 punktów - do 19%) liczba Polaków liczących na poprawę, a wzrosła (o 3 punkty - do 19%) spodziewających się pogorszenia. Nieco więcej ankietowanych (52%, wzrost o 4 punkty) uważa, że sytuacja się nie zmieni.
- Stopniowo poprawiają się opinie o lokalnych rynkach pracy w Polsce, choć nadal są one bardzo krytyczne. Mniej niż jedna trzecia badanych (29%) sądzi, że w ich miejscowości lub okolicy nie ma żadnej pracy, a blisko połowa (47%) uważa, że trudno tam znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienie. Tylko co piąty (20%) jest zdania, że można się gdzieś zatrudnić, choć niełatwo znaleźć odpowiednią pracę, a jeden na stu (1%) twierdzi, że bez większych problemów można ją znaleźć.
- W lipcu nieznacznie zmalał lęk przed bezrobociem. Nieco ponad trzy piąte zatrudnionych (61% - wzrost o 3 punkty) nie obawiało się utraty pracy, a mniej niż dwie piąte (37%, spadek o 2 punkty) miało poczucie zagrożenia. Stopniowy wzrost poczucia bezpieczeństwa pracy datuje się od marca br.
- W porównaniu z Czechami i Węgrami Polacy gorzej oceniają możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy i częściej obawiają się jego utraty.

Mimo korzystnych zmian w gospodarce i niewielkiego spadku bezrobocia odnotowaliśmy w lipcu¹ zahamowanie poprawy ocen sytuacji na krajowym rynku pracy oraz pogorszenie się przewidywań. Obserwowany w poprzednich miesiącach wzrost optymizmu i przyływ nadziei zapewne bardziej związany był z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i zmianą rządu niż z odczuwanymi zmianami na lepsze. Poprawiły się jednak opinie o możliwościach znalezienia zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy, mniejsze jest też wśród zatrudnionych poczucie zagrożenia utratą pracy.

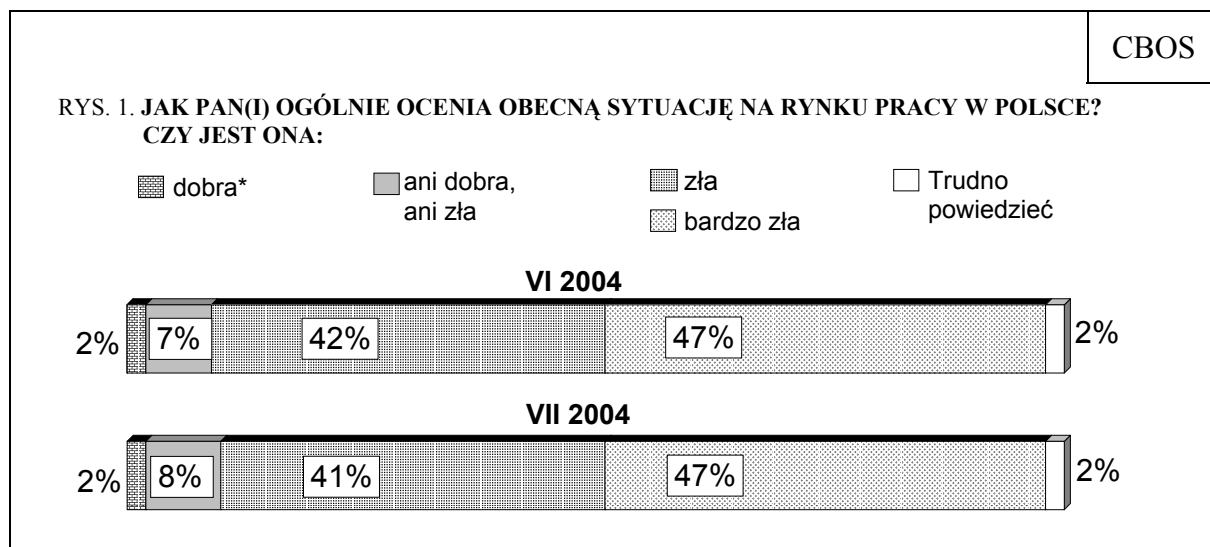
Dwa takie same pytania dotyczące sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz poczucia zagrożenia bezrobociem zadały swoim respondentom partnerskie ośrodki badawcze, z którymi współpracujemy w ramach programu CEORG: CVVM w Czechach i TÁRKI na Węgrzech².

OCENY SYTUACJI NA KRAJOWYM RYNKU PRACY

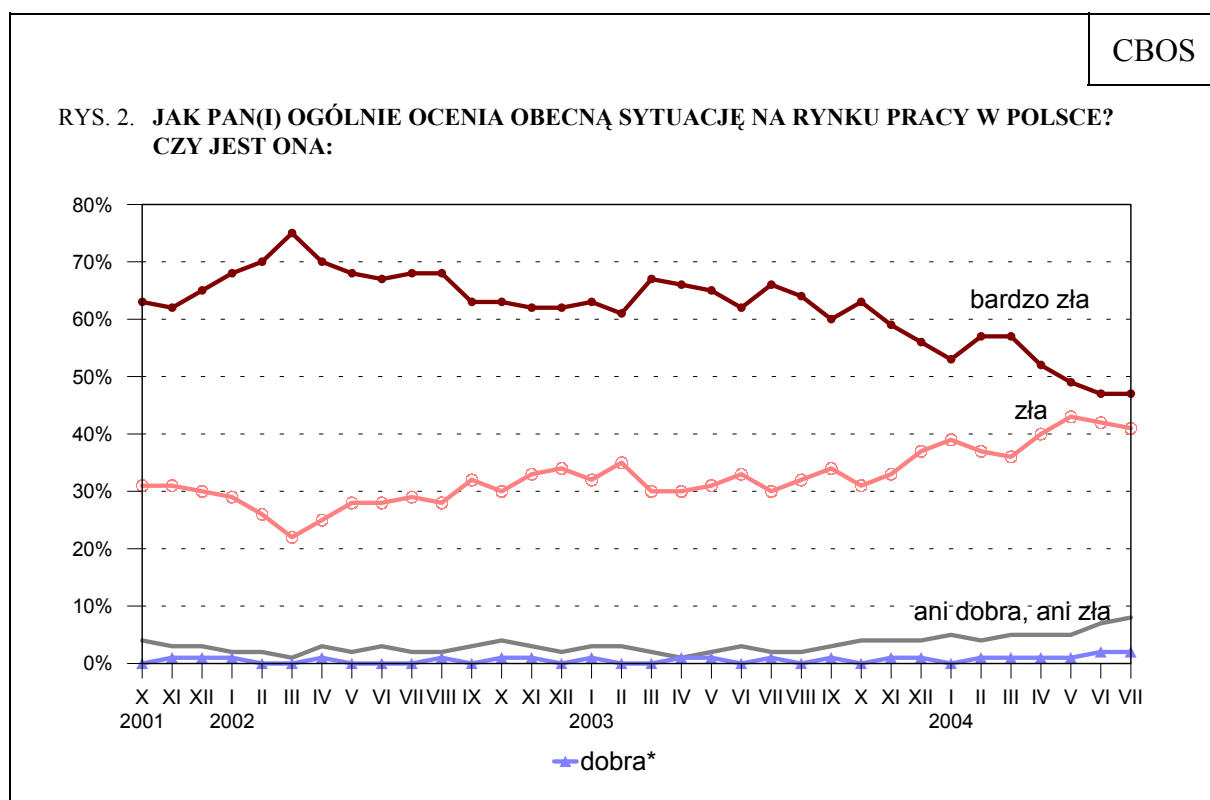
W lipcu nadal powszechne było przekonanie, że sytuacja na rynku pracy jest zła - zaledwie dwóch ankietowanych na stu oceniało, że jest ona dobra. Zmiany w porównaniu z czerwcem są minimalne. Wprawdzie z perspektywy roku widać wyraźny spadek ocen skrajnie negatywnych, ale w lipcu uległ on zahamowaniu. Jako bardzo złą określało sytuację na rynku pracy 47% badanych, a jako złą - niewiele mniej (41%).

Negatywne opinie na temat braku pracy zdecydowanie dominują we wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Tylko wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji, osób z wyższym wykształceniem i mieszkańców największych miast nieco więcej niż wśród pozostałych jest ocen pozytywnych (zob. tabele aneksowe).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (170) przeprowadzono w dniach 9-12 lipca na liczącej 920 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

* Są to połączone odpowiedzi „bardzo dobra” i „dobra”

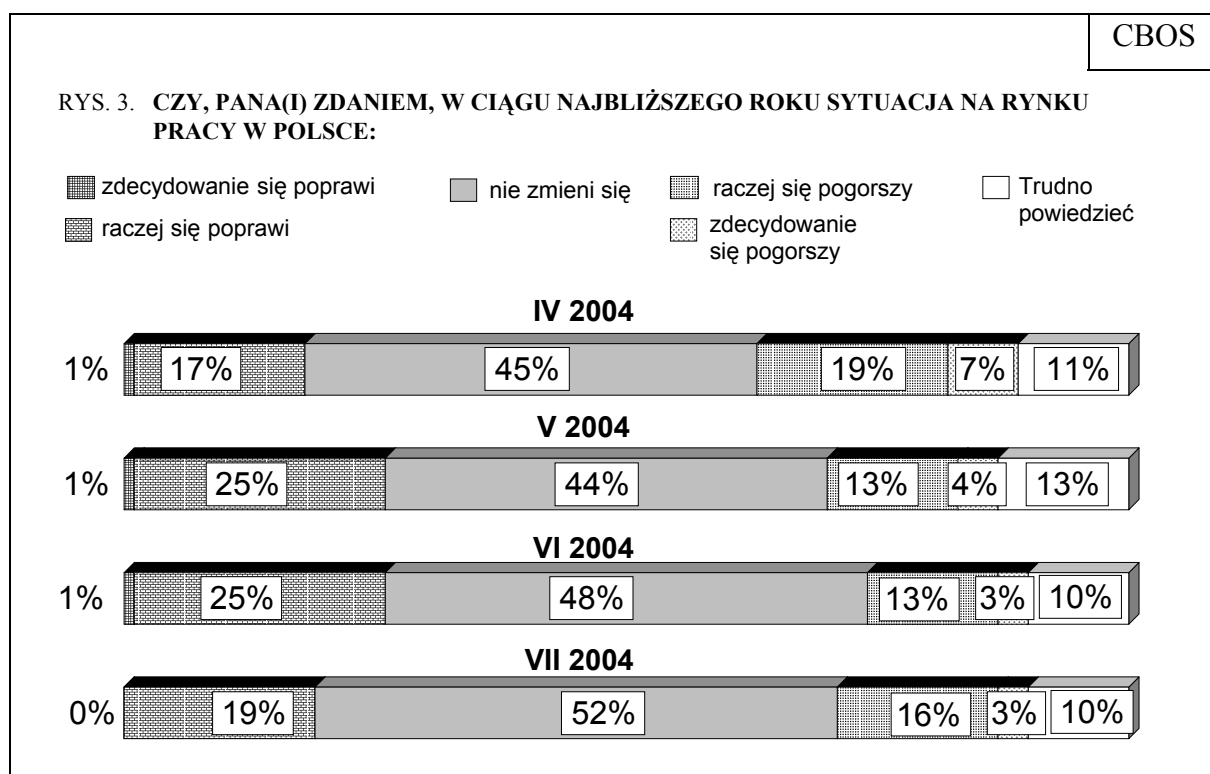
* Są to połączone odpowiedzi „bardzo dobra” i „dobra”. Pominięto „trudno powiedzieć”

² Sondaż w Czechach (CVVM) przeprowadzono w dniach 19-26 maja 2004 roku (N=1007), a na Węgrzech (TÁRKI) - od 22 czerwca do 1 lipca 2004 roku (N=1021).

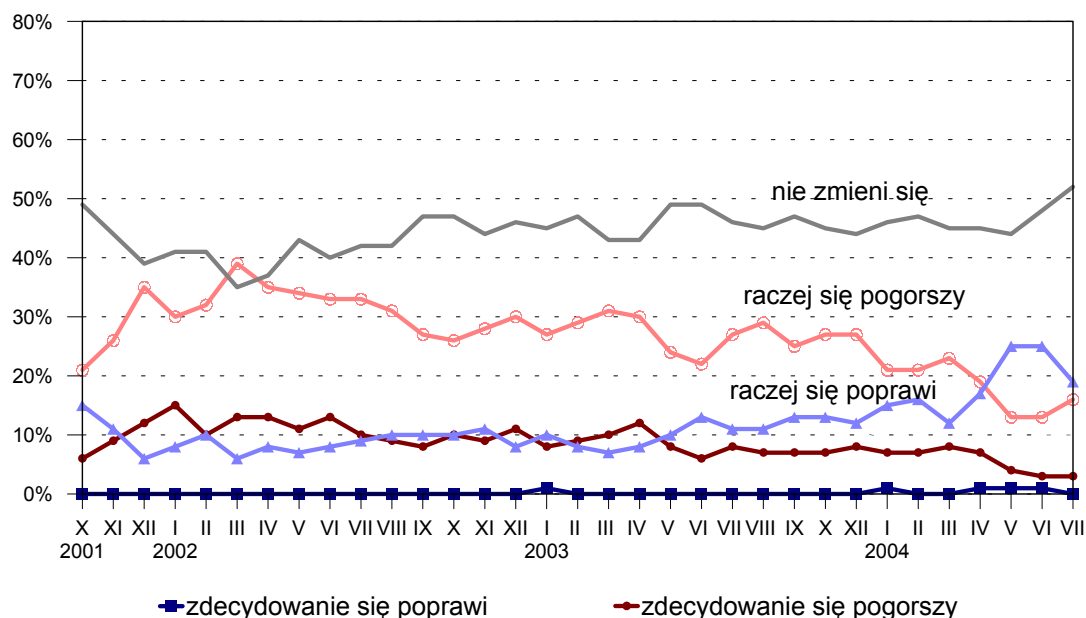
PRZEWIDYWANIA DOTYCZĄCE SYTUACJI NA KRAJOWYM RYNKU PRACY

W maju i czerwcu w przewidywaniach dotyczących rozwoju sytuacji na krajowym rynku pracy w ciągu najbliższego roku rejestrowaliśmy wzrost optymizmu - więcej osób miało nadzieję, że się ona poprawi, niż spodziewało się jej pogorszenia. Można to było wiązać z przystąpieniem naszego kraju do Unii, otwarciem granic i nowych możliwości zatrudnienia, zmianą rządu czy też poprawą koniunktury gospodarczej.

Niestety, w lipcu odnotowaliśmy ponowny wzrost pesymizmu. W stosunku do czerwca zmalała (o 7 punktów - do 19%) liczba Polaków liczących na poprawę, a wzrosła (o 3 punkty - do 19%) spodziewających się pogorszenia. Nieco więcej ankietowanych niż w czerwcu (52%, wzrost o 4 punkty) uważało, że sytuacja się nie zmieni.

RYS. 4. CZY, PANA(I) ZDANIEM, W CIĄGU NAJBLIŻSZEGO ROKU SYTUACJA NA RYNKU PRACY W POLSCE:

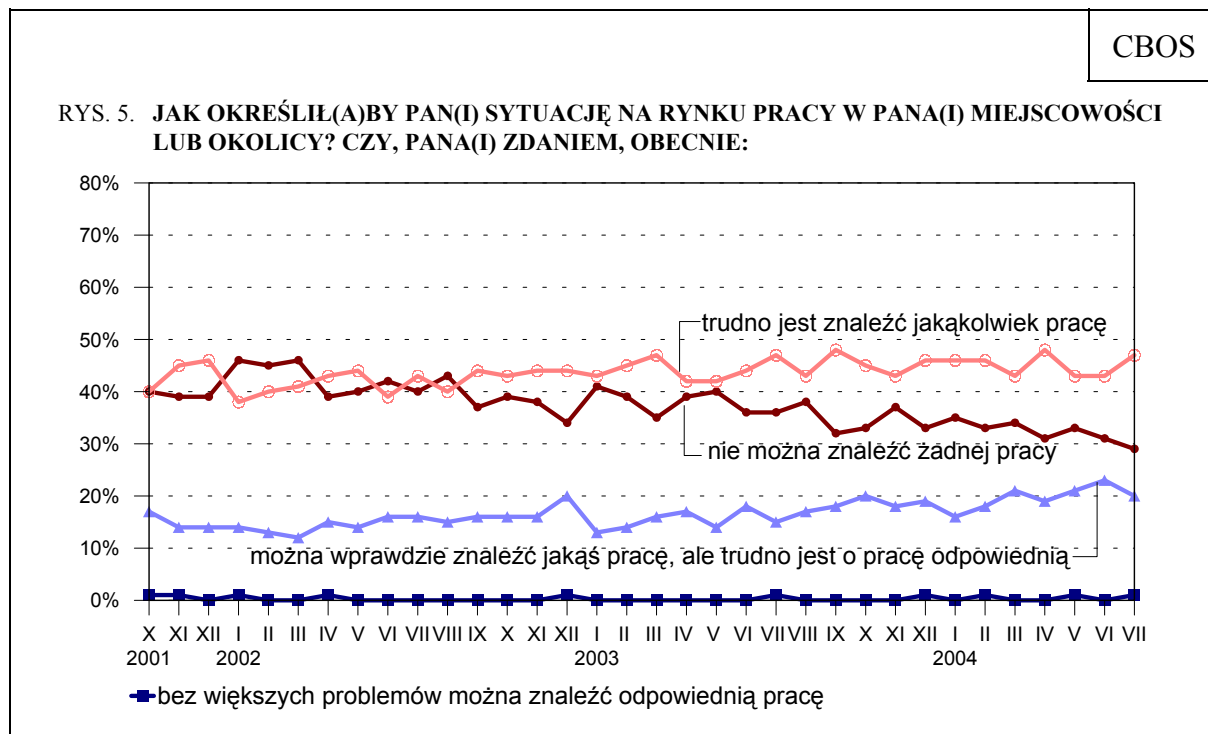
Pominięto „trudno powiedzieć”

Optymizm w przewidywaniach wyraźnie wiąże się z dobrymi ocenami warunków materialnych, w jakich żyją ankietowani, oraz z poziomem wykształcenia. Ciekawe, że do optymistów częściej zaliczają się osoby z wykształceniem średnim niż wyższym - wśród tych ostatnich bardziej niż wśród innych dominuje przekonanie, że sytuacja się nie zmieni, ale przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji należą do grup najbardziej optymistycznie nastawionych. Jednak najwięcej optymistów jest wśród uczniów i studentów, którzy częściej niż inni z nadzieją patrzą w przyszłość (zob. tabele aneksowe).

OCENA SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY

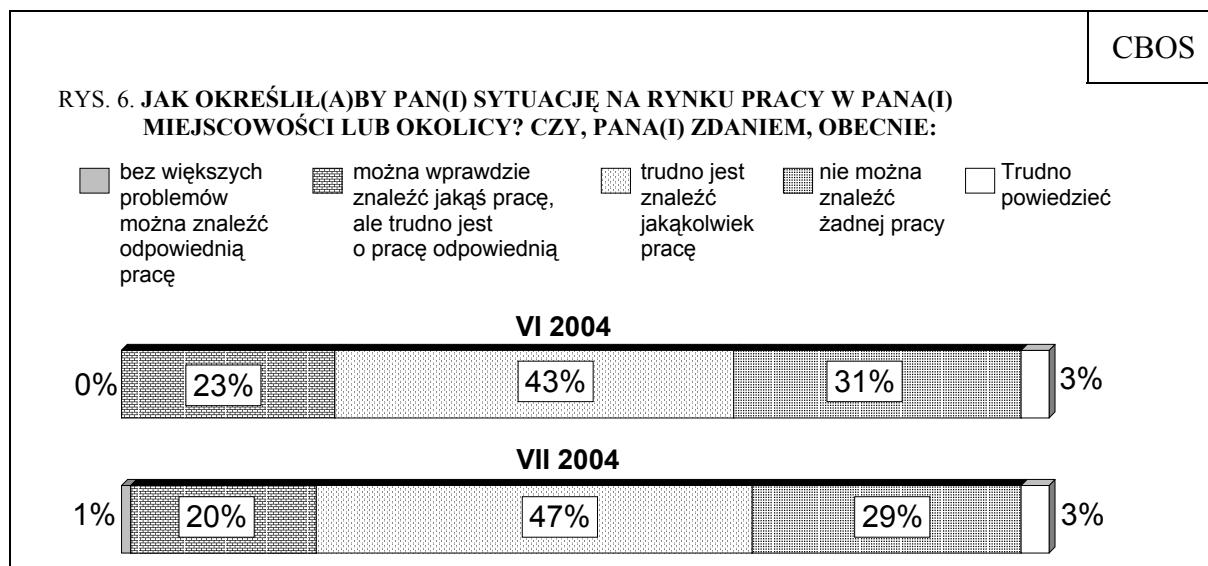
W poglądach na temat lokalnych rynków pracy - w przeciwieństwie do opinii o sytuacji na krajowym rynku - nastąpiła niewielka poprawa ocen. Warto podkreślić, że w ciągu ostatnich miesięcy oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy powoli, lecz zauważalnie się poprawiały (mimo niewielkich wahań). Można powiedzieć, że od początku tego roku stopniowo maleje liczba osób twierdzących, że w ich miejscowości nie można

znaleźć żadnej pracy, wzrasta zaś liczba badanych, którzy sądzą, iż można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale nie zawsze odpowiednią.

Pominięto „trudno powiedzieć”

W lipcu mniej niż co trzeci badany (29%) twierdził, że w ich miejscowości lub okolicy nie ma żadnej pracy, a blisko połowa (47%) uważała, że trudno tam znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienie. Tylko co piąty respondent (20%) był zdania, że na lokalnym rynku pracy można się gdzieś zatrudnić, choć niełatwo jest znaleźć odpowiednią pracę, a jeden na stu (1%) sądził, że bez większych problemów można ją znaleźć.

Opinie o sytuacji na lokalnych rynkach pracy są wyraźnie zróżnicowane społecznie. Na brak jakiegokolwiek pracy w miejscu zamieszkania lub okolicy szczególnie często wskazują renciści, emeryci, bezrobotni oraz rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani, badani o niskich dochodach na osobę w rodzinie, żyjący w złych warunkach materialnych, z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym, osoby w średnim wieku i starsze (mające 45 lat i więcej).

Natomiast im respondenci są młodszy, lepiej wykształceni i sytuowani oraz im lepiej oceniają warunki materialne swoich gospodarstw domowych, tym rzadziej na ogół wystawiają tak skrajne oceny, tym częściej zaś uważają, że w ich miejscowości lub okolicy nie ma problemów ze znalezieniem pracy lub można znaleźć jakąś pracę, choć nie zawsze odpowiednią. Opinie takie najczęściej wyrażają ludzie najlepiej sytuowani, z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz osoby pracujące na własny rachunek poza rolnictwem.

W lipcu najlepiej oceniano wielkomiejski rynek pracy - co drugi mieszkaniec największych miast (51%) twierdził, że można tam znaleźć jakieś zatrudnienie, choć trudno o odpowiednie, a co dwudziesty piąty (4%) uważał, że nie ma problemu ze znalezieniem odpowiedniej pracy. Im mniejsze jednak miasto, tym bardziej negatywny obraz lokalnego rynku pracy, a opinie o sytuacji panującej na wsi - równie krytyczne jak opinie o sytuacji w małych miastach, liczących do 20 tys. mieszkańców (zob. tabele aneksowe).

**OPINIE O SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY
W POLSCE, CZECHACH I NA WĘGRZECH**

Wyniki sondaży przeprowadzonych mniej więcej w tym samym czasie w Polsce, Czechach i na Węgrzech wskazują na znaczne zróżnicowanie sytuacji na lokalnych rynkach pracy w tych trzech krajach. Najgorzej postrzegana jest sytuacja w Polsce.

W Czechach przeważa pogląd, że można znaleźć jakąś pracę (49% wskazań), a tych, którzy są zdania, że bez większych problemów można znaleźć odpowiednie zatrudnienie jest czterokrotnie więcej niż w Polsce, choć stanowią niewielki odsetek. Tylko co siedemnasty mieszkaniec Czech (6%) uważa, że nie można znaleźć żadnej pracy, podczas gdy w Polsce opinię taką wyraża ponad jedna czwarta ogółu badanych (29%).

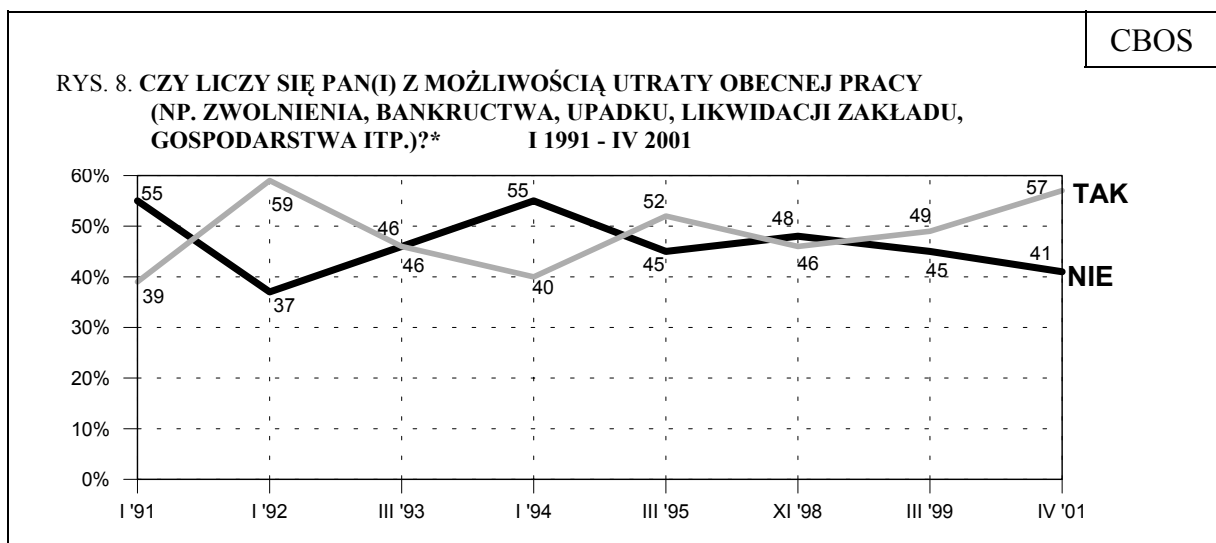
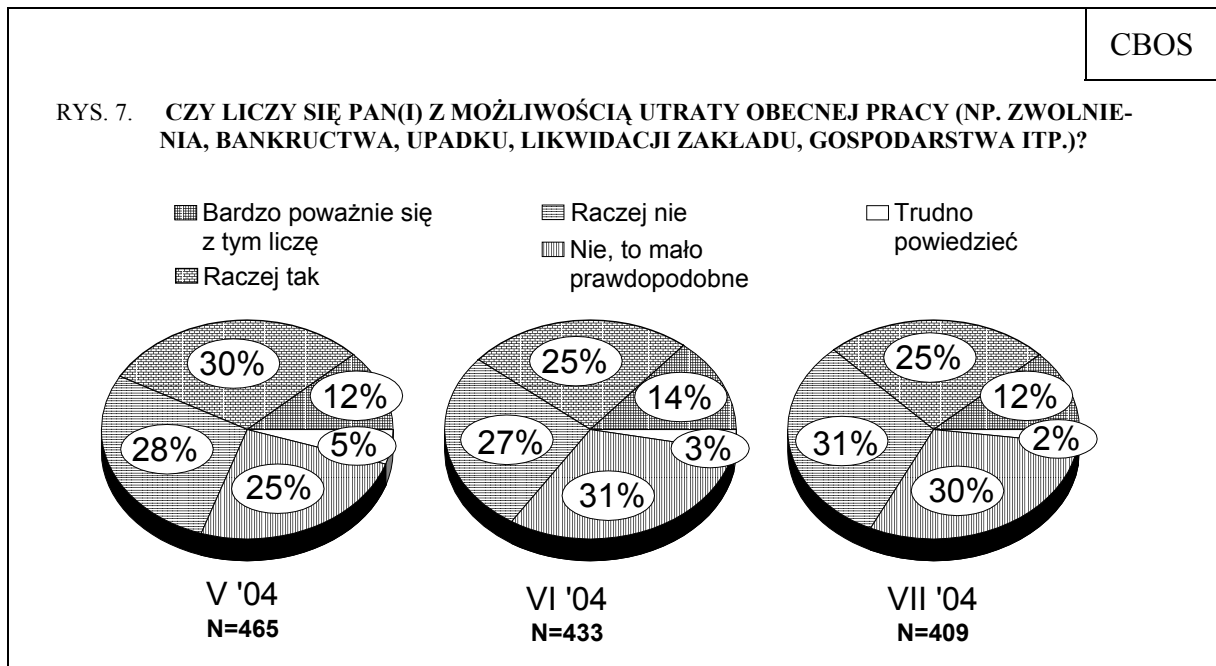
Tabela 1

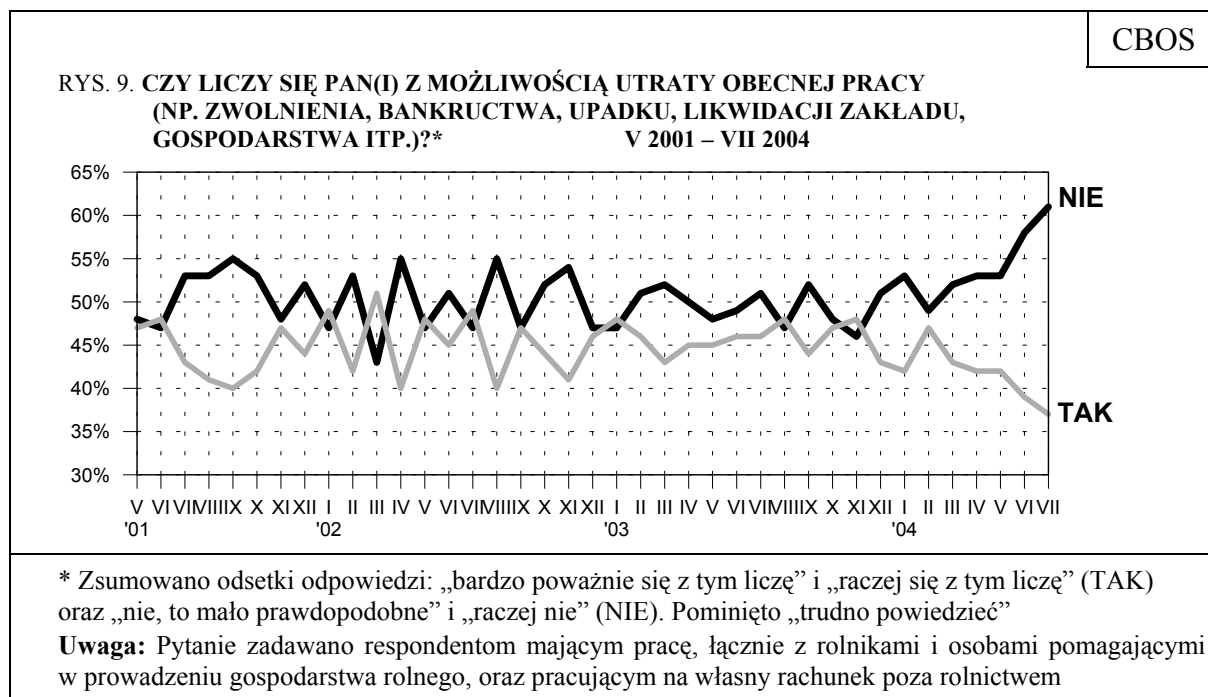
Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Polacy	Czesi	Węgrzy
	w procentach		
- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	1	4	3
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	20	49	28
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	47	35	48
- nie można znaleźć żadnej pracy	29	6	18
Trudno powiedzieć	3	6	4

Węgrzy, podobnie jak Polacy, najczęściej sądzą, że w ich miejscowości lub okolicy trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę, ale znacznie rzadziej twierdzą, że nie można znaleźć żadnego zatrudnienia, częściej natomiast uważają, że trudno o pracę odpowiednią. Sytuację w tym zakresie najlepiej oceniają Czesi.

POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM

Utrzymujący się w naszym kraju bardzo wysoki poziom bezrobocia sprzyja lękom przed utratą pracy. Z naszych badań wyraźnie wynika, że poczucie zagrożenia zmieniało się wraz ze zmianami sytuacji gospodarczej. Poprawa koniunktury gospodarczej oraz spadek poziomu bezrobocia, choć niewielki, wpływały w ostatnich miesiącach na zmniejszenie się obaw. W lipcu znów nieco zmalął lęk przed bezrobociem.

W lipcu trzy piąte zatrudnionych (61%, wzrost o 3 punkty) nie obawiało się utraty pracy, mniej niż dwie piąte zaś (37%, spadek o 2 punkty) miało poczucie zagrożenia. Wyraźny, stopniowy wzrost poczucia bezpieczeństwa pracy datuje się od marca br.

Najbardziej zagrożeni bezrobociem czują się robotnicy niewykwalifikowani, badani z wykształceniem podstawowym, żyjący w złych warunkach materialnych, o niskich dochodach oraz pracownicy spółek właścicieli prywatnych i skarbu państwa. Natomiast poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia najczęściej deklarują pracujący na własny rachunek poza rolnictwem oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, a także rolnicy, których poczucie pewności pracy ma specyficzne uwarunkowania.

POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM W POLSCE, CZECHACH I NA WĘGRZECH

Podobnie jak oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy, tak i poczucie zagrożenia bezrobociem wśród zatrudnionych jest znacząco odmienne w Polsce, Czechach i na Węgrzech.

W porównaniu z Czechami i Węgrami więcej Polaków obawia się utraty pracy, choć różnica polega przede wszystkim na dwu- lub trzykrotnie większym odsetku tych, którzy bardzo poważnie się z tym liczą. Pod tym względem Czesi i Węgrzy nie różnią się między sobą. Istotne różnice uwidaczniają się w odsetkach zatrudnionych, którzy wcale lub prawie wcale nie żywią takich obaw - na Węgrzech jest ich zdecydowanie więcej. Ponad dwa razy więcej pracujących Węgrów niż Czechów uważa utratę pracy za mało prawdopodobną. Ponadto więcej aktywnych zawodowo Węgrów niż Czechów raczej nie liczy się z utratą pracy. Trzeba podkreślić silniejsze spolaryzowanie poglądów na ten temat w naszym kraju niż w dwóch pozostałych. W Polsce największe są odsetki osób zarówno bardzo poważnie liczących się z utratą pracy, jak i w ogóle nieobawiających się tego.

Tabela 2

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Polacy (N=409)	Czesi (N=502)	Węgrzy (N=408)
	w procentach		
Bardzo poważnie się z tym liczę	12	5	4
Raczej tak	25	23	24
Raczej nie	31	46	51
Nie, to mało prawdopodobne	30	8	18
Trudno powiedzieć	2	17	3

Ogólnie rzecz biorąc, mimo gorszych perspektyw zatrudnienia (patrz oceny sytuacji na rynku pracy) Węgrzy - w porównaniu z Czechami, a także Polakami - czują się najbezpieczniej, największy ich odsetek nie obawia się utraty pracy. Przewaga Węgrów nad Czechami bierze się jednak z relatywnie wysokiego odsetka Czechów, którzy nie mieli wyrobionej opinii na ten temat. Trudno ocenić, co kryje się za takimi odpowiedziami Czechów. Czy wynikają one z braku poczucia zagrożenia i wobec tego niezastanawiania się nad tą kwestią czy też przeciwnie - powodem braku zdania była niepewność co do rzeczywistych zagrożeń, niejasność własnej sytuacji pod tym względem.

Poprawie sytuacji gospodarczej i spadkowi stopy rejestrowanego bezrobocia towarzyszy poprawa opinii związanych z tym zjawiskiem, ale dotyczy ona przede wszystkim zwiększenia się poczucia bezpieczeństwa pracy wśród osób pracujących i lepszych ocen możliwości zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy. Natomiast odnotowana w czerwcu poprawa ogólnych ocen sytuacji na krajowym rynku pracy uległa w lipcu zahamowaniu, a prognozy się pogorszyły.

W porównaniu z Czechami i Węgrami Polacy gorzej oceniają możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy i częściej obawiają się jego utraty.

Opracował
Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce?
Czy jest ona:

	(%)				
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	8	88	2	906
Płeć					
Mężczyźni	2	9	88	1	434
Kobiety	1	6	89	3	472
Wiek					
18-24 lat	2	10	87	1	133
25-34	3	10	87	0	161
35-44	3	10	86	1	150
45-54	0	8	91	1	181
55-64	2	2	95	2	122
65 lat i więcej	1	6	86	7	159
Miejsce zamieszkania					
Wieś	1	8	89	2	333
Miasto do 20 tys.	1	11	85	2	107
20-100 tys.	2	3	92	3	183
101-500 tys.	1	8	91	1	171
501 tys.i więcej mieszk.	4	10	83	3	112
Wykształcenie					
Podstawowe	1	6	86	7	252
Zasadnicze zawodowe	1	5	93	0	233
Średnie	1	10	88	1	321
Wyższe	7	9	85	0	101
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	9	14	75	2	58
Prac.umysł.niż.szczebla	1	8	90	0	78
Pracownicy fiz.- umysł.	2	10	88	0	76
Robotnicy wykwalifikowani	3	10	83	4	75
Robotnicy niewykwalifik.	0	10	90	0	33
Rolnicy	0	4	94	2	47
Pracujący na własny rach.	2	13	85	0	42
Bierni zawodowo					
Renciści	0	6	91	3	95
Emeryci	1	4	90	5	192
Uczniowie i studenci	1	17	82	0	57
Bezrobotni	0	4	96	0	105
Gospodynie domowe i inni	2	2	92	4	48
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	11	84	1	131
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	2	7	92	0	61
sekt. pryw. poza rolnict.	3	10	86	1	167
prywatnym gośp. rolnym	0	8	90	1	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	1	3	95	1	120
301-500	3	5	92	0	137
501-900	1	10	85	3	219
901-1200	0	7	93	0	66
Powyżej 1200 zł	2	14	80	4	65
Ocena własnych war. mater.					
Złe	0	4	94	1	265
Średnie	1	7	90	2	402
Dobre	4	13	81	2	239
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	2	9	89	0	49
Raz w tygodniu	1	7	90	2	448
1-2 razy w miesiącu	2	6	90	2	135
Kilka razy w roku	1	9	88	2	165
W ogóle nie uczestniczy	3	9	83	5	109
Poglądy polityczne					
Lewica	1	10	88	1	136
Centrum	2	8	89	1	281
Prawica	2	8	90	0	209
Trudno powiedzieć	1	5	88	6	278

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:

	(%)				
	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	52	19	10	907
Płeć					
Mężczyźni	21	54	19	6	435
Kobiety	17	51	18	14	472
Wiek					
18-24 lat	28	45	20	8	133
25-34	22	55	16	8	161
35-44	22	53	15	10	150
45-54	20	56	18	6	181
55-64	13	56	18	14	123
65 lat i więcej	9	48	26	17	159
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	52	19	11	333
Miasto do 20 tys.	16	55	22	7	107
20-100 tys.	16	53	18	12	183
101-500 tys.	22	55	16	7	172
501 tys. i więcej mieszk.	26	44	17	13	112
Wykształcenie					
Podstawowe	9	49	26	16	252
Zasadnicze zawodowe	21	50	20	9	233
Średnie	26	53	13	8	321
Wyższe	19	60	15	6	102
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	29	52	11	8	59
Prac. umysł. niż. szczebla	24	56	17	3	78
Pracownicy fiz. - umysł.	23	51	15	11	76
Robotnicy wykwalifikowani	21	56	17	6	75
Robotnicy niewykwalifik.	33	43	21	3	33
Rolnicy	26	49	16	9	47
Pracujący na własny rach.	15	66	16	2	42
Bierni zawodowo					
Renciści	15	46	21	18	95
Emeryci	10	53	22	16	192
Uczniowie i studenci	34	49	7	10	57
Bezrobotni	16	49	26	8	105
Gospodynie domowe i inni	10	59	21	10	48
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	26	51	15	7	131
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	31	44	18	6	61
sekt. pryw. poza rolnict.	18	61	15	6	169
prywatnym gosp. rolnym	28	47	16	8	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	13	54	20	12	120
301-500	20	48	22	10	137
501-900	20	55	12	13	220
901-1200	16	67	13	4	66
Powyżej 1200 zł	25	41	28	6	65
Ocena własnych war. mater.					
Złe	14	50	25	11	266
Średnie	16	55	19	10	402
Dobre	29	51	12	8	239
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	49	20	16	49
Raz w tygodniu	20	54	18	9	448
1-2 razy w miesiącu	13	58	20	9	136
Kilka razy w roku	23	46	20	11	165
W ogóle nie uczestniczy	20	48	17	14	109
Poglądy polityczne					
Lewica	23	58	14	6	136
Centrum	20	59	16	5	281
Prawica	25	43	23	9	209
Trudno powiedzieć	11	49	21	19	279

Tabela 3. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie: 1 - bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę; 2 - można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią; 3 - trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę; 4 - nie można znaleźć żadnej pracy

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	20	47	29	3	907
Płeć						
Mężczyźni	2	22	48	26	2	435
Kobiety	1	18	47	31	3	472
Wiek						
18-24 lat	0	25	53	22	1	133
25-34	4	29	45	21	1	161
35-44	1	25	51	21	2	150
45-54	1	16	47	34	2	181
55-64	0	16	45	35	3	123
65 lat i więcej	1	10	43	39	7	159
Miejsce zamieszkania						
Wieś	1	14	45	39	2	333
Miasto do 20 tys.	0	11	49	40	0	107
20-100 tys.	1	18	51	27	3	183
101-500 tys.	2	19	58	18	3	172
501 tys. i więcej mieszk.	4	51	30	8	6	112
Wykształcenie						
Podstawowe	0	9	47	39	5	252
Zasadnicze zawodowe	1	19	44	36	0	233
Średnie	1	25	52	19	3	321
Wyzsze	4	35	42	16	3	102
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	5	42	38	10	5	59
Prac.umysł.niż.szczebla	0	31	42	21	5	78
Pracownicy fiz.- umysł.	2	21	62	15	0	76
Robotnicy wykwalifikowani	2	32	42	22	2	75
Robotnicy niewykwalifik.	0	14	51	35	0	33
Rolnicy	0	12	42	45	2	47
Pracujący na własny rach.	6	29	48	18	0	42
Bierni zawodowo						
Renciści	1	7	47	42	3	95
Emeryci	0	12	45	36	6	192
Uczniowie i studenci	0	31	54	13	2	57
Bezrobotni	0	12	50	38	0	105
Gospodynie domowe i inni	2	20	50	28	0	48
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	2	34	43	19	2	131
spółce właścicieli	0	26	48	24	2	61
prywatnych i państwa	0	26	48	24	2	61
sekt. pryw. poza rolnict.	3	25	52	16	3	169
prywatnym gosp. rolnym	0	16	38	44	2	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	0	16	46	39	0	120
301-500	1	12	49	37	1	137
501-900	1	24	47	24	5	220
901-1200	0	29	47	19	5	66
Powyżej 1200 zł	5	33	41	18	3	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	11	44	42	2	266
Średnie	1	18	52	26	2	402
Dobre	3	32	43	17	4	239
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	12	53	33	0	49
Raz w tygodniu	1	20	50	27	2	448
1-2 razy w miesiącu	0	18	45	35	1	136
Kilka razy w roku	1	24	44	29	2	165
W ogóle nie uczestniczy	3	21	42	27	7	109
Poglądy polityczne						
Lewica	2	23	48	24	3	136
Centrum	1	22	54	21	1	281
Prawica	2	22	45	31	1	209
Trudno powiedzieć	1	15	42	37	5	279

Tabela 4. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	61	2	409
Płeć				
Mężczyźni	34	64	2	237
Kobiety	40	57	3	172
Wiek				
18-24 lat	52	48	0	41
25-34	37	60	3	113
35-44	34	61	5	108
45-54	35	64	1	119
55-64	33	67	0	26
65 lat i więcej	0	100	0	3
Miejsce zamieszkania				
Wieś	34	62	4	146
Miasto do 20 tys.	21	79	0	37
20-100 tys.	40	59	1	85
101-500 tys.	42	55	2	91
501 tys. i więcej mieszk.	41	57	2	51
Wykształcenie				
Podstawowe	33	67	0	51
Zasadnicze zawodowe	35	63	2	122
Średnie	39	57	4	160
Wyższe	37	62	1	76
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	37	63	0	56
Prac. umysł. niż. szczebla	43	56	1	78
Pracownicy fiz.- umysł.	44	54	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	39	60	1	74
Robotnicy niewykwalifik.	55	42	2	31
Rolnicy	17	78	5	43
Pracujący na własny rach.	20	73	7	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	37	61	1	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	49	50	1	60
sekt. pryw. poza rolnict.	38	60	2	162
prywatnym gosp. rolnym	18	78	4	50
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	50	45	5	37
301-500	49	50	1	73
501-900	38	62	0	91
901-1200	41	55	4	33
Powyżej 1200 zł	28	72	0	44
Ocena własnych war. mater.				
Złe	50	48	2	83
Średnie	35	62	3	188
Dobre	32	66	2	139
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	58	42	0	16
Raz w tygodniu	33	65	2	198
1-2 razy w miesiącu	30	63	7	60
Kilka razy w roku	39	60	1	89
W ogóle nie uczestniczy	52	48	0	46
Poglądy polityczne				
Lewica	35	63	2	65
Centrum	32	66	2	140
Prawica	47	51	2	100
Trudno powiedzieć	35	62	3	105